

SUOMENKIELISEN OPETUKSEN TULOSYKSIKKÖ

OSAVUOSIKATSAUS 3 TILANTEESSA 31.10.2020

Sivistys ja hyvinvointi

Suomenkielisen opetuksen tulostavoitteet tulevat pääsääntöisesti toteutumaan sivistyksen ja hyvinvoinnin alueella. Oppimistuloksista saadaan tänä vuonna Suomen ja pääkaupunkiseudun tasolla vertailtavaa tietoa vain lukion osalta vuoden lopulla.

Espoon lukiot ovat myös korkeakouluysteistyöllä mitattuna kilpailukykyisiä ja lukiokoulutukseen hakeudutaan aktiivisesti. Keväällä 2020 Espoon suomenkielisiin lukioihin oli 2170 ensisijaista hakijaa. Koulut ja lukiot ovat myös kulttuurisesti moninaisia ja kansainvälisiä.

Espoossa jokainen vanhempi voi luottaa, että lähikouluista saa laadukasta opetusta ja lähikouluperiaatteesta pidetään kiinni. Koulujen toimintakulttuuria ja osaamista on kehitetty opetussuunnitelman mukaisesti osaamisverkostoja hyödyntäen. Koulutuksellista tasa-arvorahaa saatiin suomenkieliseen opetukseen noin 1,6 miljoonaa (sivistystoimeen noin 1,9 miljoonaa) ja tuki on suunnattu kriteerien mukaan tukemaan koulujen toimintaa.

Espoon suomenkielinen opetus on koordinoitu pääkaupunkiseudulla kuuden kunnan alueella (Espoo, Helsinki, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi ja Vantaa) valtakunnallisen Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman opiskeluhuollon osuutta. PKS-Lape-opiskeluhuollon hankkeessa kehitettiin ja pilotoitiin 12 mallia yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Näiden avulla saadaan tasalaatuisuutta, asiakaslähtöisyyttä ja vaikuttavuutta palveluihin, jotka ehkäisevät mm. syrjäytymistä ja koulukiusaamista ja koulupudokkuutta sekä lisäävät hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle saakka. Viimeisimpänä mallina valmistui Espoossa Yhdessä vahvaksi yhteisöksi - ei kiusaamiselle malli, jossa kiusaamisen ehkäisyn toimintaa katsotaan varhaiskasvatukselta toiselle asteelle asti systemaattisesti. Mallin jalkautus alkoi syksyllä.

Koulupudokkuutta on lisäksi ehkäisty pilotoimalla Koukku-toimintaa, jossa pitkään koulusta poissaolleita oppilaita ohjataan tukitoimin takaisin kouluopetukseen. Pilotointi päättyy vuoden 2020 lopussa, mutta toimintaa jatketaan valtiolta saadun oppimisvajetta paikkaavan koronatuon kautta.

Monikulttuurisuuden huomioiminen on ollut yksi LAPE-kehittämisen teema pääkaupunkiseudulla. Monikulttuuriset vanhempainillat toteutettiin syksyllä kaikilla Espoon alueilla sivistystoimen ja sosiaali- terveystoimen yhteistyönä palveluja esitellen. Kulttuuritulkit ja oman äidinkielen opettajat tukivat vuorovaikutuksen onnistumista.

Yksi lukiokoulutuksen tavoite on, että oppimistulokset ovat Suomen parhaat. Tavoite toteutuu. Espoon kaupungin suomenkielisten ja ruotsinkielisten päivälukioiden ylioppilastutkinnon pakollisten kokeiden kaikkien arvosanojen keskiarvo on 4,86, kun valtakunnallinen keskiarvo on 4,37. Pääkaupunkiseudun kaupungeista Espoon tulos on korkein. Korkeakouluysteistyötä toteutetaan Aalto-yliopiston, Metropolian ja Laurean kanssa. Otaniemessä olevat lukiot edistävät omalta osaltaan kaikkien lukioiden korkeakouluysteistyötä, ja Leppävaaran lukio on muuttanut samaan kiinteistöön Metropolia-ammattikorkeakoulun kanssa tammikuussa 2020. Aiempina vuosina lukiokoulutuksen kansainvälisyysohjelma on ollut laaja, mutta koronaepidemian takia ei kursseja ulkomailla ole toteutettu vuonna 2020.

Perusopetuksessa toteutuneiden tutkimusten mukaan Espoon oppimistulokset ovat hyviä, mutta korona-aika peruutti keväälle 2020 suunniteltuja Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) oppiainekohtaisia arviointeja. Näin ollen tuore tieto Espoon perusopetuksen oppimistuloksista suhteessa Suomeen ja pääkaupunkiseutuun ei toteudu. Aiempien tutkimusten mukaan Espoon oppimistulokset ovat suurten kaupunkien ja Suomen parhaimmista.

Vieraskielisten opiskelijoiden osuus on tavoitteen mukaisesti noussut: vuonna 2020 lukiokoulutuksen aloittavista noin 10% on vieraskielisiä. Kaupunkitasoinen opetussuunnitelmaprosessi 2021 on toteutettu lukuvuoden 2019-20 aikana, ja lukuvuosi 2020-21 on varattu lukiokohtaiselle opetussuunnitelmatyölle. Lukiokoulutuksessa on käynnissä useita kehittämishankkeita. Merkittävin hanke on *Espoon lukiot 2021 – parasta yhdessä oppimista ja hyvinvointia* (budjetti 579.000€) Hankkeessa on tavoitteena uudistaa Espoon lukiokoulutuksen rakenteita, toimintakulttuuria ja pedagogiikkaa valtakunnallisten uusien opetussuunnitelman perusteiden ja uudistuneen lukiolain pohjalta. Syksyllä 2020 Espoon suomenkielinen ja ruotsinkielinen lukiokoulutus sai 1,2M€ korona-avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Elinvoima, kilpailukyky ja työllisyys

Espoon koulut ja lukiot hyödyntävät monipuolisesti yritystoiminnan ja kolmannen sektorin osaamista. Koulut ovat olleet aktiivisia yhteiskehittämisessä, jossa yritykset ovat KYKY-toiminnan kautta voineet kehittää mm. sähköisiä oppimateriaaleja yhdessä oppilaiden kanssa. Yrityskylä on aloittanut uusissa tiloissa Kerassa. Tällä ratkaisulla sekä ala- että yläkoulun oppimisympäristöt toteutetaan samassa kiinteistössä. Monissa yrittäjyyskursseissa on hyödynnetty Taloudellisen tiedotustoimiston TAT:in kurseja tai ne on toteutettu Nuori yrittäjyys ry:n kanssa yhteistyössä.

Ympäristö, rakentaminen ja liikenne

Valtuustokauden tavoite koulut kuntoon on erittäin keskeinen suomenkieliselle opetukselle. Tällä hetkellä 12 koulurakennusta on väistössä peruskorjauksen tai uudisrakentamisen vuoksi. Väistössä omasta koulurakennuksestaan on noin 3600 oppilasta ja opiskelijaa.

Talous, henkilöstö ja johtaminen

Perusopetuksessa on 812 oppilasta enemmän kuin viime syksynä, näistä erityisoppilaiden lisäys on 240 oppilasta. Lukion opiskelijamäärä kasvoi tänä syksynä 385 opiskelijalla. Myös henkilöstön määrä on kasvanut lähes samassa suhteessa oppilasmäärän kasvun kanssa. Henkilöstötyön tuottavuus ei parannu 1%, sillä opetuksen lisätunnit mm. kieliin, erityisopetuksen lisäresurssit ja valtionavustusten suuri määrä kasvattavat henkilöstöresursseja.

Suomenkielisen opetuksen toimintatulojen arvioidaan ylittävän budjetoidun noin 1,75 milj. euroa. Tämä koostuu valtion korona-avustuksesta opetuksen henkilöstökuluihin 1,95 milj. euroa, lukion hankeavustuksista 0,05 milj. euroa, psykologi- ja kuraattoripalvelujen ulkoisista myyntituotoista 0,05 milj. euroa, sekä iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen vähentymisestä -0,3 milj. euroa.

Toimintamenojen arvioidaan alittavan muutetun talousarvion noin 2,1 milj. euroa. Budjetin alitus johtuu koronaviruksen aiheuttamista säästöistä, ict-säästöistä, sekä lukion vuokravarauksesta. Toiminnoittain menot vähenevät ruokailusta -1,08 milj. euroa, kuljetuksista -1,0 milj. euroa, iltapäivätoiminnan kuluista -0,4 milj. euroa, lukion vuokravarauksesta -0,3 milj. euroa, sekä ict-kulujen säästöistä -0,7 milj. euroa. Toisaalta opetuksen henkilöstömenojen ennustetaan kasvavan valtion korona-avustuksen käytön verran eli +1,95 milj. euroa.

Investointien arvioidaan alittavan talousarvion noin 0,21 milj. eurolla. Investointeihin kuuluvien ensikertaisen kalustamisen määrärahojen toteuma painottuu loppuvuoteen kohteiden valmistumisesta johtuen. Investointimäärärahoista osa toteutuu käyttötalouteen.

31 SUOMENKIELINEN OPETUS					1000 EUR
Tiliniimi	Muutettu TA 2020	Ennuste 10/2020	Toteuma 10/2020	Toteuma-% 2020	
Myyntituotot, ulkoiset	0	60	60		
Maksutuotot, ulkoiset	1 500	918	942	62,8 %	
Tuet ja avustukset, ulkoiset	6 719	8 574	14 824	220,6 %	
Vuokratuotot, ulkoiset			-52		
Muut tuotot, ulkoiset	0	418	418		
TOIMINTATULOT, ULKOISET	8 219	9 970	16 192	197,0 %	
Henkilöstökulut	-187 531	-189 131	-153 780	82,0 %	
Palvelujen ostot, ulkoiset	-25 510	-23 557	-18 707	73,3 %	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-7 199	-7 683	-6 526	90,6 %	
Avustukset, ulkoiset	-3 616	-3 616	-2 017	55,8 %	
Vuokrat, ulkoiset	-1 218	-204	-763	62,6 %	
Muut kulut, ulkoiset	-2 813	-2 843	-623	22,1 %	
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-227 887	-227 036	-182 417	80,0 %	
Toimintatulot, sisäiset	3 500	3 500	2 663	76,1 %	
Toimintamenot, sisäiset	-126 902	-125 673	-102 023	80,4 %	
Tulot yhteensä	11 719	13 470	18 855	160,9 %	
Menot yhteensä	-354 790	-352 709	-284 440	80,2 %	
TOIMINTAKATE	-343 071	-339 239	-265 585	77,4 %	
INVESTOINNIT	-2706	-2496	-1058	39,1 %	

311 SUUNNITTELU JA HALLINTO					1000 EUR
Tiliniimi	Muutettu TA 2020	Ennuste 10/2020	Toteuma 10/2020	Toteuma-% 2020	
Myyntituotot, ulkoiset	0	55	55		
Tuet ja avustukset, ulkoiset	0				
Muut tuotot, ulkoiset	0				
TOIMINTATULOT, ULKOISET	0	55	55		
Henkilöstökulut	-8 183	-8 183	-6 583	80,4 %	
Palvelujen ostot, ulkoiset	182	182	-233	-128,1 %	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-72	-72	-45	62,2 %	
Avustukset, ulkoiset					
Vuokrat, ulkoiset	0	0	0		
Muut kulut, ulkoiset	-26	-25	-1	4,0 %	
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-8 099	-8 099	-6 862	84,7 %	
Toimintatulot, sisäiset	0	0	0		
Toimintamenot, sisäiset	-15 843	-15 143	-11 046	69,7 %	
Tulot yhteensä	0	55	55		
Menot yhteensä	-23 943	-23 243	-17 908	74,8 %	
TOIMINTAKATE	-23 943	-23 187	-17 853	74,6 %	

312 PERUSKOULUT

1000 EUR

Tilinimi	Muutettu TA 2020	Ennuste 10/2020	Toteuma 10/2020	Toteuma-% 2020
Myyntituotot, ulkoiset	0	5	5	
Maksutuotot, ulkoiset	1 500	905	929	61,9 %
Tuet ja avustukset, ulkoiset	6 519	7 919	13 116	201,2 %
Muut tuotot, ulkoiset	0	290	290	
TOIMINTATULOT, ULKOISET	8 019	9 119	14 340	178,8 %
Henkilöstökulut	-154 305	-155 705	-126 955	82,3 %
Palvelujen ostot, ulkoiset	-21 853	-20 453	-15 957	73,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-6 981	-6 981	-6 009	86,1 %
Avustukset, ulkoiset	-3 616	-3 616	-2 017	55,8 %
Vuokrat, ulkoiset	647	647	-49	-7,6 %
Muut kulut, ulkoiset	-2 469	-2 468	-493	20,0 %
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-188 578	-188 578	-151 481	80,3 %
Toimintatulot, sisäiset	3 500	3 500	2 663	76,1 %
Toimintamenot, sisäiset	-99 509	-98 509	-81 054	81,5 %
Tulot yhteensä	11 519	12 619	17 003	147,6 %
Menot yhteensä	-288 086	-287 086	-232 535	80,7 %
TOIMINTAKATE	-276 567	-274 467	-215 532	77,9 %

313 LUKIOT

1000 EUR

Tilinimi	Muutettu TA 2020	Ennuste 10/2020	Toteuma 10/2020	Toteuma-% 2020
Myyntituotot, ulkoiset	0	0	0	
Maksutuotot, ulkoiset	0	13	13	
Tuet ja avustukset, ulkoiset	200	655	1 708	854,1 %
Vuokratuotot, ulkoiset			-52	
Muut tuotot, ulkoiset	0	128	127	
TOIMINTATULOT, ULKOISET	200	796	1 797	898,4 %
Henkilöstökulut	-25 042	-25 242	-20 182	80,6 %
Palvelujen ostot, ulkoiset	-3 839	-3 287	-2 517	65,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-146	-630	-472	323,4 %
Avustukset, ulkoiset	0		0	
Vuokrat, ulkoiset	-1 865	-850	-713	38,2 %
Muut kulut, ulkoiset	-318	-350	-128	40,4 %
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-31 210	-30 359	-24 014	76,9 %
Toimintatulot, sisäiset	0	0	0	
Toimintamenot, sisäiset	-11 551	-12 021	-9 814	85,0 %
Tulot yhteensä	200	796	1 797	898,4 %
Menot yhteensä	-42 761	-42 380	-33 828	79,1 %
TOIMINTAKATE	-42 561	-41 584	-32 031	75,3 %